

SURUNKALI SIALODENIT BEMORLARNI KOMPLEKS DAVOLASHNING TA'SIRI

Allayeva A.N.

*Buxoro davlat tibbiyot instituti Anatomiya va klinik
anatomiya kafedrasida assistenti (OXTA)*

<https://orcid.org/0009-0004-2661-5078>

Muvofiqlik. So'lak bezlarining surunkali yallig'lanish kasalliklari ulushi 24,8% ni tashkil qiladi [Lobeiko V.V., Iordanishvili A.K., 2014]. Yallig'lanish jarayonining sezilmaydigan boshlanishi, davriy kuchayishi va uzoq davom etishi ushbu patologiyani yetarli darajada tashxislash va davolash uchun qiyin sharoitlarni yaratadi [Jumaev L.R., 2021].

Maqsad surunkali sialadenitni kompleks davolashda Traumeel C preparatini qo'llash samaradorligini o'rganishdir .

Materiallar va tadqiqot usullari

Yuz-jag' jarrohligi bo'limida 2021-2022 yillarda 49 nafar surunkali 18 yoshdan 75 yoshgacha bo'lgan sialadenit, ulardan 34 nafari ayollar, 15 nafari erkaklar.

Nazorat guruhiga og'iz bo'shlig'i tozalangan, so'lak bezlari kasalliklari tarixi bo'lmagan, shu yoshdagi 12 kishi, ulardan 5 nafari erkak va 7 nafari ayollardan iborat edi.

Aralash so'lak va so'lakni ekskretor kanallardan yig'ish ertalab bo'sh qoriga 9.00 dan 12.00 gacha amalga oshirildi. Davolashni amalga oshirish uchun bemorlarga asosiy terapiya bilan bir qatorda, Traumeel C preparati gomeopatik davolash sifatida, kuniga 3 marta 10 tomchidan 10 kun davomida buyurilgan. Tomchilar ovqatdan 15 daqiqa oldin, 1 choy qoshiq suvda oldindan suyultiriladi. Bundan tashqari, Traumeel C preparatining eritmasini intraduktal yuborish amalga oshirildi.

Aralash so'lakning biokimyoviy tadqiqotlari malon kislotasi tarkibini aniqlashni o'z ichiga oladi dialdegid (MDA) va antioksidant fermentlar (katalaza, glutation peroksidaza, superoksid dismutaza). Olingan natijalar shaxsiy kompyuterlar uchun amaliy dasturlar paketi yordamida farqlarning ahamiyatini baholash uchun St'yudent t-testidan foydalangan holda variatsion statistika usuli bilan qayta ishlandi.

Natijalar va uning muhokamasi

Aralash so'lakda va qonda kasallikning kuchayishi bilan tekshirilgan bemorlarda lipid peroksidatsiyasi, antioksidant himoya (SOD bundan mustasno) va PL A 2 faolligi nazorat guruhiga nisbatan oshgan.

Ma'lumki, sialadenit so'lak bezlarida yallig'lanish jarayonining mavjudligi bilan tavsiflanadi, bu asinar to'qimalarda va so'lak bezlarining kanallarida o'zgarishlar bilan birga keladi. Bu holda qayd etilgan hujayra membranalarining tarkibiy va funktsional o'zgarishlari, birinchi navbatda, "LPO-AOP" tizimining erkin radikallarning ko'payishi va AOD zaiflashishiga qarab siljishi natijasida yuzaga kelgan halokatli metabolik jarayonlarning natijasidir.

Peroksidlanish jarayonining chuqurligini baholash uchun ishlatilishi mumkin, taqqoslash guruhiga nisbatan sezilarli darajada oshdi. Gomeopatik Traumeel C preparatini kiritish bilan davolash paytida MDA miqdori sezilarli darajada kamayadi, bu radikal hosil bo'lish manbasining pasayishini ko'rsatadi (ya'ni, yog' kislotalarining oksidlanishi paytida radikallar ishlab chiqarilishi).

Davolanishdan oldin tekshirilgan bemorlarda radikallarning shakllanishini neytrallaydigan antiperoksid mexanizmlarining ko'payishini ko'rsatadi. Istisno SOD bo'lib, uning darajasi sialadenit bilan og'rigan bemorlarda sezilarli darajada kamaydi, ya'ni. SOD uchun substrat bo'lgan superoksidning past darajasi yoki SODning o'zi sintezining pasayishi tufayli. Davolashdan oldin glutation peroksidaza nazorat guruhiga nisbatan o'rtacha 9 marta sezilarli darajada oshdi, bu lipid gidroperoksidlarining ajralishini ko'rsatadi.

Sialadenitning kuchayishi bilan og'rigan bemorlarda PMMN va aniq degeneratsiya belgilari bo'lgan limfotsitlar sonining ko'payishi og'iz suyuqligidagi PL A2 faolligining 6 baravar oshishi bilan birga keldi, bu ko'rinishidan fermentga bo'lgan ehtiyoj bilan bog'liq. Hujayra membranasini komplekslarining neyetrofillar va lipid tarkibiy qismlarining sezilarli darajada parchalanishiga ega bo'lgan muhit.

sialadenit uchun gomeopatik va asosiy terapiya fonida, radikallarning shakllanishini zararsizlantiradigan antiperoksid mexanizmlari kuchayadi, bu membrana tuzilmalarining shikastlanishining pasayishiga va tabiiy ravishda so'lakda PL A2 faolligining pasayishiga olib keladi.

Terapiya arsenalida Traumeel C dan foydalanish radikallarni olib tashlashga yordam beradi va shu bilan antioksidant himoyani rag'batlantiradi, ikkinchisi KT va glutation peroksidaza kabi fermentlarning faolligini normallashtirishda ifodalanadi. Patogenetik terapiya kislorod balansi va to'qimalarning kislorod bilan to'yinganligiga

ijobiy ta'sir ko'rsatadi, superoksid radikallari soni kamayadi, bu SODning normallashtirishiga olib keladi.

Xulosa. 1. Sialadenit bilan og'rigan bemorlarda aralash so'lakning LPO va AOD ko'payishi qayd etilgan. **2.** Surunkali sialadenit bilan og'rigan bemorlarni kompleks davolashda Traumeel C preparatining kiritilishi superoksid radikallari miqdorini kamaytirdi, membrana tuzilmalariga zarar yetkazdi va lipolitik ferment faolligini normallashtirdi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Allayeva A.N. (2023). DESCRIPTION OF DIAGNOSTIC AND THERAPEUTIC MEASURES AMONG ADULTS OF DIFFERENT AGES, SUFFERING FROM THE SALIVARY GLANDS DISEASES. American Journal of Pediatric Medicine and Health Sciences (2993-2149), 1(9), 46–49. Retrieved from <http://grnjournal.us/index.php/AJPMHS/article/view/1280>
2. L. R, J. ., A. N, A. ., & Sh. K, P. . (2023). MAIN DIAGNOSTIC ASPECTS IN PATHOLOGICAL CONDITIONS OF THE SALIVARY GLANDS OF DIFFERENT GENESIS. International Conference on Research Identity, Value and Ethics, 472–478. Retrieved from <https://www.conferenceseries.info/index.php/ICRIVE/article/view/1121>
3. Komilovna, K. M., Nasriddinova, A. A., Jamsher o'g'li, A. S., & Jaxongirovna, N. Z. (2023). A Method for Assessing The Effectiveness of Rehabilitation of Women of Fertile Age with Acquired Eyelid Defect. Journal of Advanced Zoology, 44, 2172-2176.
4. Allayeva, A. N. (2023). Structural Changes in Liver Tissue for Simulated Skin Burns of Rats. American Journal of Pediatric Medicine and Health Sciences (2993-2149), 1(10), 159-163. Retrieved from <http://grnjournal.us/index.php/AJPMHS/article/view/1987>
5. Allayeva, A. N. (2023). Morphological Changes in the Liver During Acetic Acid Burns. American Journal of Pediatric Medicine and Health Sciences (2993-2149), 1(10), 150-155. Retrieved from <http://grnjournal.us/index.php/AJPMHS/article/view/1985>
6. Кандова, Ф. А., & Аллаева, А. Н. (2023). ОСНОВНЫЕ ДИАГНОСТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРИ ПАТОЛОГИЧЕСКИХ СОСТОЯНИЯХ СЛЮННЫХ ЖЕЛЕЗ РАЗЛИЧНОГО ГЕНЕЗА. European Journal of Interdisciplinary Research and Development, 16, 179-188. Retrieved from <https://www.ejird.journalspark.org/index.php/ejird/article/view/643>
7. Botirovna, A. D. (2022). THE ROLE OF EXTRAOCULAR PATHOLOGY IN THE PATHOGENESIS OF MYOPIA IN CHILDREN AND ITS

COMPREHENSIVE TREATMENT. International Journal of Philosophical Studies and Social Sciences, 2(4), 196-200.

8. Д.Б.Авезова. (2023). ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫЕ МАКРОСКОПИЧЕСКИЕ ИЗМЕНЕНИЯ ЛЕГКИХ ПРИ ХРОНИЧЕСКОЙ ПОЧЕЧНОЙ НЕДОСТАТОЧНОСТИ. ACADEMIC RESEARCH IN MODERN SCIENCE, 2(19), 78–79. <https://doi.org/10.5281/zenodo.8153280>
9. Авезова, Д. (2023). МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ИЗМЕНЕНИЯ ЛЕГКИХ ПРИ ХРОНИЧЕСКОЙ ПОЧЕЧНОЙ НЕДОСТАТОЧНОСТИ. Международная конференция по преподаванию высшего образования , 1 (7), 14–15. Получено с <http://aidlix.com/index.php/de/article/view/1354>.
10. Хасанова Д., Авезова Д.Б. (2023). Морфологические изменения, наблюдаемые в легких при хронической почечной недостаточности (эксперимент). Международный журнал педиатрии и генетики , 1 (3), 4–6. Получено с <https://medicaljournals.eu/index.php/IJPG/article/view/47>.
11. Авезова, Д.Б., и Ахмедова, FQ (2023). Латынь и медицина. Международный журнал формального образования , 2 (6), 352–355. Получено с <http://journals.academiczone.net/index.php/ijfe/article/view/1053>.
<http://www.jazindia.com/index.php/jaz/article/view/1798/1361>
12. Avezova Dilora Botirovna, & Khasanova Dilnoza Akhrorovna. (2023). Morphological Changes in The Lungs in The Model of Experimental Chronic Kidney Failure and Its Correction with Drugs. Journal of Advanced Zoology, 44(S-5), 2160–2162. <https://doi.org/10.17762/jaz.v44iS-5.1798>. More Citation Formats.
13. Авезова, Д. Б. (2023). МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ИЗМЕНЕНИЯ В ЛЕГКИХ И ЕГО КОРРЕКЦИЯ В МОДЕЛИ ХРОНИЧЕСКОЙ ПОЧЕЧНОЙ НЕДОСТАТОЧНОСТИ. AMALIY VA TIBBIYOT FANLARI ILMIY JURNALI, 2(12), 146-149.
14. Avezova, B. D. (2023). Morphological changes observed in the lungs in chronic renal failure. JOURNAL OF HEALTHCARE AND LIFE-SCIENCE RESEARCH, 2(12), 35-37.